מסורת הש"ס

תנא נמי רישא סופגת • אם האכרעים דאינה לריכה: ח) **האשה שנדרה בנזיר ונטמאת ואח"כ הפר לה בעלה מביאה חטאת העוף** • דאפילו אמרינן דהיהו כחטאת שמתו בעליה כיון דבעל מיעקר עקר לה לא אשכחן בה דהיזיל למיתה: (ג) **(ל"ה) נמי עולת העוף** • ומאשה לא פריך דהייתי נמי אשה דאין אשה בה אלאתורה אור

במקום שלריך ליכנס ב) (לגזירות אחרת כי היכי דתיהול עליו גזירות במהרה: (ג) **הא מני** • דתני אע"ג דמיעקר ליה גזירות מייתי ליה חטאת העוף: **רבי אליעזר הקפר היא** • דאמר דלריך כפרה על שליער עצמו מן היין: **היא מוסרת וחבירתה אסורה** • דבעל מינו גייז ומסיים הברייתא ר' שמעון אומר אם אמרה הריני כמותיך דמשמע אם ג) מתקיים מזרותיך עלי לקיים ואם לאו לא וכיון שהפר לה בעלה לרשאורה שתיהן מותרות: מר

תנא נמי רישא סופגת ת"ש *האשה שנדרה בנזיר ונטמאת ואח"כ הפר לה בעלה מביאה חטאת העוף ואינה מביאה עולת העוף ואי ס"ד בעל מינו גייז תייתי נמי עולת העוף ואלא מאי, מיעקר עקר, חטאת העוף נמי לא תייתי? הכי נמי, והא נמי ר' אליעזר הקפר היא *דתניא ר"א הקפר (*בר רבי) אומר מה ת"ל מאשר חטא על הנפש וכי באיזו נפש חטא זה, אלא מפני שציער עצמו מן היין נקרא חוטא והלא דברים ק"ו ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין נקרא חוטא המצער עצמו מכל דבר על אחת כמה וכמה ת"ש דתניא בהדיא *האשה שנדרה בנזיר ושמעה חבירתה ואמרה ואני ובא בעלה של ראשונה והפר לה, היא מותרת וחבירתה אסורה (ה) שמע מינה בעל מינו גייז) *רבי שמעון אומר אם אמרה לה "הריני כמותיך" שתיהן מותרות מר

[תוספתא פ"ג]

[שם ע"ס]

מר זוטרא בריה דרב מרי אמר הייט דרמי בר חמא דבעי למי בר חמא הרי עלי כבשר זכרי שלמים מהו כי מתפים אינם במעיקרא מתפים או לא • בנדרים (דף יח:) משמעו ליה למיבעיא ליה לרמי בר חמא אחר שנזרקו הדמים ואמר כבר זה עלי כבשר זכרי שלמים ובשר שלמים קודם זריקה אסור באכילה ואחר זריקה מותר באכילה ומיבעיא ליה כי אמר כבר זה עלי כבשר זכרי שלמים אם דעת הבעל לומר כמו שהיה בשר זכר שלמים מעיקרא קודם זריקה והבכר אסור או שמא דעתו כבשר שלמים שנתנו אחר זריקה דשרי וגם הבכר יהיה מותר ובשמעתין יש מפרשים דמר זוטרא בריה דרב מרי בעי למילתי הפשיטותא שפשט הש"ס מברייתא דתניא להדיא היא מותרת וחבירתה אסורה ופשיט ב) *דנימא מינו גייז והשתא מר זוטרא דמי לעולם מיעקר עקר כדאשיקנא מהיות חטאת העוף ואינה מביאה עולת העוף וחבירתה דאסורה הייט משום דבמעיקרא מתפסה כלומר מתפסה נפשה להיות כמותה עד שלא יפר לה בעלה שהיא אסורה ובאותו איסור דעתה לגדור ולעמוד אפי' יפר בעלה ויעקור נדרה למפרע כדאשכחן דרמי בר חמא מבעיא ליה הכי לא אמרינן בבמעיקרא מתפיס ג) ובקשה טובא להאי פירושא חדא דרמי בר חמא לא פשיט לי' דבמעיקרא קמתפיס ועוד דהתם בבעי' דרמי בר חמא הזריקה אינה מתרת הבשר אלא מזריקה ואילך ולא למפרע והתם דאי אי אמר במעיקרא מתפיס אסור אבל גבי הפרה דבעל אי מיעקר קעקר אפי' אם אמרת במעיקרא מתפיס חבירתה היה לה להיות מותרת שהרי הנדר כאילו לא חל מעולם ועוד דמאי' שנא ממתני' דקתני כי אותר הראשון הותרו נמי טולם משום דחכם עוקר הנדר מעיקרו [והכא] בעינן לממוך אפי' אם הבעל עקר הנדר מעיקרו חבירתה אסורה [וזה] מלינן לישב בדוחק ונומר כי התכם אינו מחיר אלא בפתח וחרטה [ומשה] ליה לנדר טעות מעיקרא והלכך כשהתיר הראשון הוי כאילו לא היה הנדר הזה מעולם כלל הלכך הותרו כולם אבל הבעל מיפר לאשתו בלא חרטה ופתח מגזירת הכתוב הלכך אפי' אי מיעקר קעקר לענין זה תשיב כאילו נשאר עליה נדר קלת וחבירתה אסורה ודוחק וע"ק דהשתא מר זוטרא בעי למימר אפי' אי בעל מיעקר קעקר היתסר חבירתה ונעיל קאמר הש"ס בפשיטותא למאי נפקא מינה לאשה שנדרה בנזיר ושמעה חבירתה ואמרה ואני אי אמרת מיעקר קא עקר *(איהו) נמי אשכחת נמלא מר זוטרא סותר ההיא סוגיא וע"ק דבתר הכי כי דחי מי דמי התם כיון דאמר הרי עלי כבשר זכרי שלמים וכו' ד) לא אתא הדחייה שפיר להאי פירושא דהסברא הפוכה ויש לישב ונומר דר"ל ומי דמי וטולה מילתיה דמר זוטרא היא ולשון נזיר משונה הוא כלומר אע"ג (דהכא) [דהתם] הבעיא איהו פשוטה הכא ודאי יש לנו לומר בפשיטותא דבמעיקרא קמתפיס (דמי) ודוחק ועוד מה לנו להביא הבעיא דרמי בר חמא [לו] מהכא הבעיא יש לנו לומר דבמעיקרא קמתפיס כדמפרש ואזיל ויש לישב בדוחק דמשום הכי הבעיא להודיענו הסברא דבמעיקרא קמתפיס דאי [לאו שמעינן] בעלמא הא סברא לא נאמר לה הכא דבמעיקרא קמתפיס ועע"ק דלשנא דתניא בהדיא [משמע] הפשיטות קיימא כדתניא לעיל (דף כא.) נמי תניא בהדיא וקאי **ולכן נראה להר"ם** לפרש דמר זוטרא לא דחי הפשיטות אלא קיימא דבעל מינו גייז וקאמר הייט דרמי בר חמא כלומר תפשוט מהך ברייתא בעי' דרמי בר חמא דכי היכי דאמרי' דחבירתה אסורה כי אמרה ואני אלמא במעיקרא מתפיס אע"ג דחבירתה יודעת שאתה האשה יכולה לבא לידי היתר ע"י שיפר בעלה אלא אמרי' ואני כמעיקרא כמו ה) שאמרה אסורה עכשיו אהיה גם אני אע"ג שיאמר בכשר זכר זה כבשר זכר שלמים דבעי למימר בנקודם זריקה, אך קשה דמי דמי דודאי גבי אשה אמרי' דדעתה אמעיקרא משום דבשעת איסור חבירתה בדרה, ואמרה "ואני" אבל דרמי בר חמא הנודר נודר בשעת היתר אחר זריקת דמים ואמאי שיאמר דדעתיה אמעיקרא וע"ל דסוגיא [דהכא] ס"ל דבעיא דרמי בר חמא נמי איירי בבכר"ג דקאמר הרי בכר זה כבשר זכר שלמים קודם זריקה ובהכי פליגי סוגיא דידן דנדרים התם דקאמר הרי עלי כבשר זכר שלמים ולאחר זריקת דמיס. (הגה"ה) דאיכא למימר דלאחר זריקת דמים דהתם בנמרא אינה מלינגא דרמי בר חמא לא אמר יותר אלא הרי עלי כבשר זכר שלמים מהו ו) וע"כ מפרש הש"ס לאחר זריקה שמתפיס אחר זריקה ויכול להיות דלפני זריקה שאלה וכן סובר סוגיא דהכא וכן מפרש בבעיא דאומן קונה בשבח כלי דמפרש לה הש"ס בפ' המקבל (ב"מ קיב.) לענין עובר בל תלין ובפרק הגוזל קמא (ב"ק לפ.) בע"א וכן בפ"ב דב"ק (דף יפ:) דיש שיטה לגרורות הש"ס מפרש בכמה פנים הבעיא אין ז) למאלה בבית המדרש בעת קדמונים (הגה"ה) ודאי הש"ס אלא תפשוט הא מהך ברייתא אלא דמי דהתם כיון דאמר הרי עלי כבשר זכר שלמים אע"ג דלאחר שנזרקו הדמים מני אכיל ליה במון מיקדש קדיש כלומר אכתי יש קדושה בבשר לענין דאסור לאכול חוץ לירושלים וה"ה דמלי למימר דאיש בה קדושה לענין טומאת הגוף דאסור לאכול בשר שלמים בטומאת הגוף וכן חוץ לזמן ואחדא מנייהו נקט כלומר התם איכא למימר אם במעיקרא מתפיס בקודם זריקה או לאחר זריקה לפי שהאדם טועה ח) לימא אחרי שיש בבשר קדושה גם אחר זריקה לענין חוץ שייך לאתפוסי ביה ולכך איכא לספוקי אם דעתו אמעיקרא או אחר אבל הכא זאת התשה שאמרה ואני יש לנו לומר דודאי ר"ל דדעתה אמעיקרא ליתפס וליאסר בקודם שיפר לה בעלה דאי ס"ד בלינגא מתפיס הא הפר לה בעלה פי' לינגא אחר ההפרה אחר שנלטנו והלך לו האיסור ע"כ י"ל דבמעיקרא קמתפיס בקודם שהיפר לה בעלה ט) ואי [בלינגא] ליתפוסי מ"ב אין כאן איסור כלל וכמה היעטי להתפיס אחר ההפרה אבל בשלמים טועה להתפיס גם אחר זריקה לפי שיש קדושה גם בבשר אחר זריקה לענין חוץ וכמה מילי דפרישים: איכא

[נ"ל בריבי פינחס נחול סדור]

[נדרים פב. לעיל יט.]

שבועות מ. לעיל יט: ב"ק לא: נדרים י. תענית יא: [כריתות כו:]

[סם ע"ס]

שייך לע"ב

נ"א דבעל

נ"ל הסיא

עין משפט נר מצוה

יד א מיי' פי"ג מהל' נדרים הלכ' מו סמג לאוין רמב מור ש"ע י"ד סי' רלב סעיף נא:

פי' הרא"ש

דהפאת העוף באה על הספקת"ש דתניא בהדיא האשה שנדרה בנזיר וכו' היא מותרת וחבירתה אסורה אלמא בעל מינו גייז • ועפ"י שהתרחנו מהך ברייתא דלעיל דכיון שאינה מביאה עולת העוף דמיעקר עקר הך ברייתא פליג עליה' וכ"ל דאפשר ליישב דלא פליגי דאע"ג דמינו גייז אינה מביאה עולת העוף דכתיב והזיר והביא איסורי והביא כשצריך להזיר • אבל זו שהיפר נזרה אעפ"י שנטמאת תחלה אינה צריכה להביא ר"ש אומר אם אמרה הריני כמותך שתיהן מותרות • דכיון שאמרה זה הלשון דעתה אם יתבטל נזרה שנם שלה יהא בטל

נוסחת הריב"ץ

ה) סיכת דמדה במיר כו': כ) לגזירות: ג) תקנים:

הגהות הב"ח

(ה) גם' וחבירתה אסורים ר' שמעון אומר אם וכו' שתיהן מותרות שמע מינה בעל מינו גייז מר זוטרא: (כ) רש"י ד"ה דייתי נמי עולת: (ג) ר"ה ואם מני דתני אע"ג דמיעקר עקר ליה לגזירות מייתי •

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה כה מני וכו' וכי איתא בפ"ק דנדרים דף י מן בפ"ק עד י' מתחק • ונ"ב בפרק בתרא דנדרים דף סג כנ"ל ישו"ם דמשני הש"ס שם בכה"ג על קושיא אחרת לעולם אין קרבן נתני מירות וחטאת עוף דמייתי משום דחטאת עוף בא על הספק ופי' המפרשים שם כיון דקל כולי האי דעל הספק נמי בא אחיא נמי נתני מירות וחזו ג"כ כוונת התוס' כאן אמאי לא מייתי נמי עולת העוף אם לריכה כפרה ותירצו משום דחטאת עוף מלינו דבאה על הספק ועי' לעיל ד' יט ע"א בתוס' ד"ה אמר רב תנדא פירשו ג"כ להדיא הכי ע"כ לשון כאותה מישור: ב) ד"ה מר זוטרא וכו' דתניא להדיא היא מותרת וחבירתה אסורה ופשיטא כנ"ל: ג) בא"ד וקשה טובא להאי פירושא חדא דרמי בר חמא לא פשיט ליה • נ"ל מי' מ"מ: ד) בא"ד לא אתא הדחייה שפיר להאי פירושא דהסברא הפוכה נ"ב נ"ל להאי פירושא מר זוטרא דמי דבמעיקרא מתפיס ועי' נ"ל מי דמי וכו' לדחות דא"ל לומר במעיקרא אלא בלינגא והוא דמה איסכא עכ"ל מ"מ: ה) בא"ד אלא אמרינן ואני כמעיקרא כמו שאמרה • אלא שאמרה ממתק • ונ"ב שאכלתה: ו) בא"ד אלא הרי עלי כבשר זכרי שלמים לומר בקודם זריקה כנ"ל: ז) בא"ד הש"ס מפרש בכמה פנים הבעיא איך כשאלה למלתא ממתק • אלא לימא ממתק • ונ"ב לאחר זריקה שיש בבשר קדושה גם אחר זריקה לפי שיש קדושה גם בבשר אחר זריקה לענין חוץ וכמה מילי דפרישים: ח) בא"ד לפי שהאדם טועה לימא • אלא שהאדם טועה לימא ממתק • ונ"ב לומר אחרי שיש בבשר קדושה כנ"ל: ט) בא"ד בקודם שהפר לה בעלה ואי בלינגא ליתפוסי מ"ב • אין איכא דאי כעיין לאתפוסי אח"כ כנ"ל • מ"מ •